

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Kees Visser	Van team: Team Financiën Adviseur: Patricia van Leerdam E-mail: p.van.leerdam@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2020-026343 Begrotingswijziging: Ja
Onderwerp: Voorstel met betrekking tot de eerste tussenrapportage 2020	

Publiekssamenvatting:

De financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders tweemaal per jaar een tussenrapportage aanbiedt aan de gemeenteraad. Deze eerste tussenrapportage 2020 geeft de stand van zaken aan per 1 april 2020 van de uitvoering van de activiteiten van de gemeente en van de financiële positie. De tussenrapportage biedt inzicht in afwijkingen en ontwikkelingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2020 na wijziging. Onderdeel van deze tussenrapportage is een overzicht met voorgestelde wijzigingen in de begroting 2020.

Het totaal effect van deze tussenrapportage is € 2.404.000 nadelig ten opzichte van de begroting na wijziging. Naar aanleiding van dit tekort heeft het college zich voorgenomen te zoeken naar besparingen van ten minste € 1 miljoen.

Geadviseerd besluit

1. Kennis te nemen van de eerste tussenrapportage 2020.
2. De reserve Kapitaallasten Seasaw in te stellen.
3. De reserve Kapitaallasten serverruimte in te stellen.
4. De reserve Kapitaallasten Kergracht in te stellen.
5. De reserve Ontwikkeling M3 cluster op te heffen.
6. De reserve Revolverend fonds openbare verlichting op te heffen.
7. De reserve Beleidsplan BLNS op te heffen.
8. De reserve Exploitatie parkeren Sluisdijkstraat op te heffen.
9. De reserve Egalisatie onderwijshuisvesting op te heffen.
10. De reserve Woonwagens Blankmanstraat op te heffen.
11. De reserve Duinen Noordkop/Bezoekerscentrum op te heffen.
12. De reserve Verplaatsing kinderboerderij op te heffen.
13. De mutaties in de investeringen zoals genoemd op pagina 44 van de tussenrapportage vast te stellen.
14. De mutaties in de reserves zoals genoemd op pagina 45 van de tussenrapportage vast te stellen.
15. De begrotingswijziging behorende bij dit voorstel vast te stellen.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders twee maal per jaar een tussenrapportage aanbiedt aan de gemeenteraad. Deze eerste tussenrapportage 2020 geeft de stand van zaken aan per 1 april 2020 van de uitvoering van de activiteiten van de gemeente en van de financiële positie. De tussenrapportage biedt daarnaast inzicht in afwijkingen en ontwikkelingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2020. Onderdeel van deze tussenrapportage is een overzicht met voorgestelde wijzigingen voor de begroting 2020.

Het totaal effect van deze tussenrapportage is € 2.404.000 nadelig ten opzichte van de begroting na wijziging.

Doelen en resultaten

De eerste tussenrapportage 2020 heeft een nadelig saldo van € 2.404.000. Bij het vaststellen van de Programmabegroting verwachtten we een nadelig resultaat van € 3.154.000 waardoor het nadelig saldo van de begroting nu € 5.558.000 wordt. Naar aanleiding van dit tekort heeft het college zich voorgenomen om te komen tot een besparing van ten minste € 1 miljoen. Niet alleen binnen de budgetten van het zorgdomein (waar al onderzoek plaatsvindt), maar ook binnen andere budgetten (kosten voor de bedrijfsvoering in brede zin, budgetten voor beheer & onderhoud etc.) zal worden nagegaan wat de mogelijkheden zijn om bij te dragen aan het verminderen van het nadelige saldo.

De grootste verschillen tussen de begroting en deze tussenrapportage zijn ontstaan door de volgende oorzaken:

- Lagere afschrijvingslasten (€ 95.000 voordelig);
- Bijstelling daardoor hogere rentelasten (€ 114.270 nadelig);
- Hogere Algemene Uitkering (€ 948.900 voordelig);
- Hogere Integratie-uitkering SD (€ 569.800 voordelig);
- Verhoging kosten WW (€ 85.000 nadelig);
- Huur Drs. F. Bijlweg tot en met juni (€ 91.000 nadelig);
- Bijstandsverlening aanpassen (€ 101.042 nadelig);
- Bijstelling maatwerk WMO (€ 1.408.200 nadelig);
- Bijstelling PGB's (€ 135.000 nadelig);
- Bijstelling opvang jeugd (€ 1.122.000 nadelig);
- Nieuwe verdeelsleutel Veilig Thuis (€ 135.000 voordelig);
- Actualisatie hogere kosten Koninckshoek (€ 126.000 nadelig);
- Asbestsanering Langevliet (€ 135.000 nadelig);
- Opstellen plan verduurzaming kernportefeuille (€ 100.000 nadelig);
- Aframing wegens afstoten erfpachtgrond (€ 85.000 nadelig);
- Verhoging budget buurt- en representatief groen (€ 188.000 nadelig);
- Lagere kosten onderwijshuisvesting (€ 131.743 voordelig);
- Aanpassing opbrengst zwembad (€ 101.800 voordelig);
- Aanpassing waterschapslasten wegen (€ 78.000 nadelig);
- Van Krimp naar Groei (€ 250.000 nadelig);
- Afkoop Baggerbeheer (€ 3,9 miljoen) onttrekken aan de Algemene Reserve (neutraal);
- Bijstelling Beschermd wonen (€ 585.148 nadelig);
- Diverse verschillen kleiner dan € 100.000 (totaal € 267.000 nadelig).

Kaders en omstandigheden

De financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) van de gemeente Den Helder bepaalt in artikel 6 dat tweemaal per jaar een tussenrapportage wordt opgesteld en aangeboden. In het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) is de regelgeving opgenomen over de begroting voor de gemeenten.

Argumenten en alternatieven

Door middel van de tussenrapportage krijgt de gemeenteraad informatie over de ontwikkelingen sinds het vaststellen van de begroting. Noodzakelijke tussentijdse wijzigingen in de begroting vergen een besluit van de raad. Een toelichting op de doelstellingen en activiteiten per onderdeel is in de tussenrapportage opgenomen.

De uitkomsten van de eerste tussenrapportage leiden tot de noodzaak om de mogelijkheden te verkennen om besparingen te realiseren. Overigens zijn de uitkomsten, gezien de korte periode die het betreft en in het licht van de coronacrisis, slechts zeer indicatief voor de uitkomsten over het jaar 2020. Maar redenen genoeg om nu reeds na te gaan welke besparingen te realiseren zijn. De mogelijkheden worden onderzocht.

Het financiële overzicht geeft een actueel overzicht van de stand van zaken. Een prognose voor de rest van 2020 is op dit moment echter moeilijk te geven. Het coronavirus heeft ook gevolgen voor onze gemeente:

- Het raakt allen die ziek worden of kwetsbaar zijn in hun gezondheid en daardoor extra zorg of bijstand nodig hebben;
- Het vraagt veel van de ondernemers in de stad: bedrijven sluiten tijdelijk of hebben de bedrijfsvoering moeten aanpassen;
- Culturele en sportieve activiteiten gaan niet door en uitgaansgelegenheden zijn gesloten;
- De medewerkers werken zoveel mogelijk vanuit huis. Het direct klantcontact blijft zoveel mogelijk beperkt.

De Rijksoverheid neemt maatregelen om verspreiding van het virus te stoppen. Zelfstandigen en ondernemers krijgen steun om deze periode te overbruggen. Alle maatregelen zullen ook effect hebben op de gemeentelijke begroting. Activiteiten moeten worden uitgesteld, prioriteiten aangepast en het financiële perspectief voor de tweede helft van 2020 is onzeker. Het is onzeker wat deze pandemie van de gemeentelijke inzet vraagt de komende maanden.

De volgende argumenten verwijzen naar de beslispunten in dit raadsvoorstel:

2 t/m 4. In de tussenrapportage wordt een aantal voorstellen gedaan rond het toevoegen van middelen aan nog niet bestaande reserves. Het instellen, opheffen of veranderen van de doelstelling van reserves is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

5 t/m 12. In de Kadernota 2021-2024 is besloten over het vrij laten vallen van een aantal reserves ten gunste van de Algemene Reserve. Het afsluiten van deze reserves is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

13. In de Eerste Tussenrapportage 2020 is op pagina 44 een overzicht met mutaties in de investeringen opgenomen. De gemeenteraad wordt verzocht hier mee in te stemmen.

14. In de Eerste Tussenrapportage 2020 is op pagina 45 een overzicht met mutaties in de reserves opgenomen. De gemeenteraad wordt verzocht hier mee in te stemmen.

Bestuurlijke vernieuwing

Dit voorstel draagt niet specifiek bij tot de bestuurlijke vernieuwing.

Het voorstel is niet referendabel volgens artikel 2, onder e, referendumsverordening gemeente Den Helder 2012: Vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en rekening.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen specifieke aspecten wat de duurzaamheid betreft.

Financiële consequenties

De eerste tussenrapportage heeft met een nadelig effect van € 2.404.000. Bij de begroting was het nadelig saldo geraamd op € 3.154.000 waardoor dit nu oploopt tot € 5.304.000. Het college neemt zich voor om met ten minste € 1 miljoen aan besparingen te komen om dit tekort terug te dringen. Hierbij zal breed gekeken worden naar de mogelijkheden. Voor het zomerreces moet hier duidelijkheid over zijn.

De belangrijkste mutaties van deze tussenrapportage staan in onderstaand overzicht. Allr mutaties zijn incidenteel van aard. De structurele wijzigingen zijn opgenomen in de Kadernota 2021-2024.

	Overzicht afwijkingen	Programma	Bedrag
1	Lagere afschrijvingslasten	1	-95.658
2	Bijstelling rentelasten	1	114.270
3	Hogere algemene uitkering	1	-948.900
4	Hogere integratie-uitkering SD	1	-569.800
5	Verhoging kosten WW	1	85.000
6	Huur Drs. F. Bijlweg 2 t/m juni	1	91.000
7	Bijstandverlening aanpassen aan realiteit	2	101.042
8	Bijstelling maatwerk WMO	2	1.408.200
9	Bijstelling Pgb's	2	-135.000
10	Bijstelling opvang jeugd	2	1.122.000
11	Nieuwe verdeelsleutel Veilig Thuis	2	-350.000
12	Actualisatie kosten Koninckshoek	3	126.000
13	Asbestsanering Langevliet	3	135.000
14	Opstellen plan verduurzaming kernportefeuille	3	100.000
15	Aframing wegens afstoten erfpachtgrond	3	85.000
16	Verhoging budget buurt- en representatief groen (iepziekte)	4	188.000
17	Lagere kosten onderwijshuisvesting		-131.743
18	Aanpassing opbrengst zwembad		-101.800
19	Aanpassing waterschapslasten wegen		78.000
20	Van Krimp naar groei		250.000
21	Afkoop Baggerbeheer		3.900.000
21	Onttrekking Baggerbeheer aan Algemene Reserve		-3.900.000
23	Toevoeging regionale reserve Beschermd Wonen		585.148
24	Overige afwijkingen		267.790
	Totale afwijkingen		2.403.549

Toelichting:

1. Lagere afschrijvingslasten en bijstelling rentelasten: bij het opmaken van de jaarrekening wordt voor het nieuwe jaar de staat van bezittingen/investeringen definitief gemaakt. Bij de eerste tussenrapportage toetsen we de werkelijke kapitaallasten aan de kapitaallasten zoals deze begroot zijn. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslasten en/of van de rentelasten;
2. zie toelichting onder 1;
3. Hogere algemene uitkering: bij de eerste tussenrapportage kijken we bij de actualisatie van het Gemeentefonds naar de decembercirculaire van 2019. De stijging van de algemene

uitkering wordt voornamelijk veroorzaakt door de actualisatie van verschillende maatstaven en door stijging van de uitkeringsfactor.

4. Hogere integratie-uitkering Sociaal Domein: de stijging van de integratie-uitkering Sociaal Domein komt voor het grootste deel voor rekening van Beschermd Wonen. Deze stijging heeft te maken met de ambulantisering (het afbouwbeleid van intramurale zorg) in de GGZ die leidt tot een groter beroep op de zorg en begeleiding in het gemeentelijk domein. Hiervoor worden extra middelen beschikbaar gesteld (zie punt 20);
5. Huur Drs. F. Bijlweg 2: wegens het langer doorlopen van het gebruik van de panden Drs. F. Bijlweg 2 en 20 worden er in het eerste halfjaar van 2020 extra huisvestingskosten gemaakt;
6. Verhoging kosten WW: de gemeente Den Helder is 'eigen risicodragers' voor de WW-kosten. De verwachte kosten die wij moeten betalen aan het UWV komen dit jaar uit op € 225.000 terwijl € 140.000 is begroot.
7. Bijstelling Participatie: saldering van te actualiseren budgetten Participatie, waaronder de verwachte uitgaven op het gebied van terugvordering/boete, bijstand voor zelfstandigen, sociale werkvoorziening en beschut werken. Hierbij is er van uitgegaan dat de verwachte hogere lasten van de bijstandsuitkering die verband houden met het Coronavirus door het Rijk worden gecompenseerd;
8. Bijstelling maatwerk Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO): de verwachting is dat de lasten voor immateriële maatwerkvoorzieningen (waaronder huishoudelijke hulp en begeleiding) hoger zullen zijn dan begroot. De verklaring van deze stijging zit voornamelijk in de toenemende vraag als gevolg van de invoering van het abonnementstarief.
9. Bijstelling Persoonsgebonden budgetten (Pgb's): we verwachten lagere lasten ten opzichte van hetgeen is begroot;
10. Bijstelling opvang zorg in natura Jeugd: door onder andere complexiteit in de schatting van de lasten als gevolg van de open eindregeling, jeugdigen die meer gebruik maken van de relatief dure zorg en de overgang van jeugdhulp voor kinderen van statushouders van het Centraal orgaan opvang asielzoekers naar de gemeente zijn minder middelen begroot dan nu wordt ingeschat;
11. Nieuwe verdeelsleutel Veilig Thuis: De lasten van Veilig Thuis worden verdeeld over de verschillende gemeenten. Als gevolg van een gewijzigde verdeelsleutel is Den Helder een lagere bijdrage verschuldigd dan begroot;
12. Actualiseren kosten Koninckshoek: wegens uitstel, mogelijk afstel, van het afstoten van de parkeergarage Koninckshoek doen zich in 2020 beheerskosten voor deze parkeergarage voor die niet zijn begroot;
13. Asbestsanering Langevliet: de panden Langevliet 58 en 60 worden verhuurd aan Mee & de Weering. Bij dagelijks onderhoud is asbest geconstateerd in onder meer de plafonds. Hierdoor komen stofdeeltjes in de lucht en de panden dienen onmiddellijk gesaneerd te worden. De kosten van deze sanering zijn niet voorzien in het meerjarig onderhoudsplan.
14. Opstellen plan verduurzaming kernportefeuille: door de gemeenteraad is in een motie gevraagd om te inventariseren wat de kosten zijn om alle gemeentelijke panden in de kernportefeuille naar energielabel B te brengen en om 5% energiereductie te realiseren. De kosten van deze werkzaamheden zijn niet begroot.
15. Aframing wegens afstoten erfpachtgrond: door de tijd heen verzoeken erfpachters om hun erfpachtcanon te mogen afkopen. We hebben als gemeente dan een eenmalige afkoopopbrengst, maar de structurele canonopbrengst daalt. Deze aframing is een aanpassing naar het niveau van de werkelijke canonopbrengst van 2019.
16. Verhoging budget buurt- en representatief groen: voor de bestrijding van iepziekte is in 2020 extra budget nodig voor het verwijderen van de zieke bomen en het planten van nieuwe bomen. Dit is nodig om het bomenbestand op peil te houden;
17. Lagere kosten onderwijshuisvesting: met Scholen aan Zee hebben wij een doordecentralisatieovereenkomst voor de vergoeding van de huisvestingskosten. Onderdeel van deze overeenkomst is een bepaalde berekening van de vergoeding die Scholen aan Zee krijgt, onder meer op basis van aantallen leerlingen. De geraamde vergoeding kan op grond van dalende leerlingenaantallen naar beneden worden bijgesteld;

18. Aanpassing opbrengst zwembad: door gewijzigde btw-regelgeving voor sportvoorzieningen is ook de contractuele vergoeding vanuit het Rijksvastgoedbedrijf voor het gebruik van het zwembad en de duiktoren aangepast. Dit leidt tot hogere inkomsten.
19. Aanpassing waterschapslasten: de kosten worden hoger vanwege de uitbreiding van het areaal en de hogere tarieven;
20. Van Krimp naar Groei: groei maakt dat de organisatie moet werken aan opgaven die behoren bij een ontwikkelgemeente. Dit vergt, zoals in de Kadernota beschreven, dat kwalitatief en kwantitatief geïnvesteerd wordt in de organisatie. Op een aantal cruciale plaatsen zetten wij met extra middelen al in 2020 extra capaciteit in.
21. Afkoop Baggerbeheer: er is overeenstemming over een afkoopsom. Over de voorwaarden verschijnt een raadsinformatiebrief.
22. Onttrekking Baggebeheer aan Algemene Reserve: zie punt 21.
23. Bijstelling Beschermd Wonen: vanuit het Rijk zijn extra middelen ontvangen voor Beschermd Wonen (zie opbrengst programma 1). Deze middelen worden toegevoegd aan de regionale reserve Beschermd Wonen.

Uitvoering en planning

Na de besluitvorming verwerken we de begrotingswijziging in de financiële administratie.

Communicatie

De tussenrapportage is specifiek gericht op de gemeenteraad en wordt daarom niet breed gepresenteerd.

Den Helder, 26 mei 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

Raadsvergadering d.d.	30 juni 2020
Besluit nummer	2020-026343
Onderwerp	Voorstel met betrekking tot de eerste tussenrapportage 2020

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 26 mei 2020,

besluit:

1. Kennis te nemen van de eerste tussenrapportage 2020.
2. De reserve Kapitaallasten Seasaw in te stellen.
3. De reserve Kapitaallasten serverruimte in te stellen.
4. De reserve Kapitaallasten Kergracht in te stellen.
5. De reserve Ontwikkeling M3 cluster op te heffen.
6. De reserve Revolverend fonds openbare verlichting op te heffen.
7. De reserve Beleidsplan BLNS op te heffen.
8. De reserve Exploitatie parkeren Sluisdijkstraat op te heffen.
9. De reserve Egalisatie onderwijshuisvesting op te heffen.
10. De reserve Woonwagens Blankmanstraat op te heffen.
11. De reserve Duinen Noordkop/Bezoekerscentrum op te heffen.
12. De reserve Verplaatsing kinderboerderij op te heffen.
13. De mutaties in de investeringen zoals genoemd op pagina 44 van de tussenrapportage vast te stellen.
14. De mutaties in de reserves zoals genoemd op pagina 45 van de tussenrapportage vast te stellen.
15. De begrotingswijziging behorende bij dit voorstel vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 30 juni 2020

